

**Sosiaali- ja terveysministeriön ja Sosiaaliturva-asioiden
muutoksenhakulautakunnan välinen tulossopimus vuosille 2024-2027;
tuloskauden tavoitteet sekä tavoitetasot vuodelle 2025**

Sisällys

1	Strategiset linjaukset.....	1
2	Yhteiskunnallinen vaikuttavuus.....	1
3.	Tulostavoitteet	2
4.	Voimavarojen hallinta	4
5.	Voimassaolo, seuranta ja allekirjoitukset.....	5
6.	Liitteet	6
	Liite 1 hallinnonalan yhteiskunnalliset vaikuttavuusindikaattorit valtion talousarviossa 2025	6
	Liite 2 erittely henkilöstöstä	7

1 Strategiset linjaukset

Sosiaali- ja terveysministeriö (STM) valmistelee toimialaansa liittyvät poliittiset ja strategiset linjaukset, vastaa sosiaali- ja terveydenhuollon lainvalmistelusta, johtaa hallinnonalansa toimintaa sekä kehittää toimialaansa.

STM:n ja koko STM-konsernin tehtävänä on turvata ihmisten toimintakykyä, toimeentuloa ja palveluja. Hallinnonalan toimintaa ohjaavan vision tavoite on eheä yhteiskunta ja kestävä hyvinvointi. STM:n vaikuttamiskeinoja ovat yhteistyö, ohjaus ja säädösvalmistelu.

Ministeriön hallinnonalan ohjaus perustuu

- Pääministeri Orpon hallitusohjelmaan ”*Vahva ja välittävä Suomi*”, ja sen toimeenpanoon valtioneuvoston linjausten mukaisesti
- Hallinnonalan strategiaan ”*Eheä yhteiskunta ja kestävä hyvinvointi*”
- Julkisen talouden suunnitelmaan ja siihen sisältyvään valtiontalouden kehyspäätökseen

STM-konsernin strategia

Sosiaali- ja terveysministeriö (STM) ja *virasto* sopivat tässä tulossopimuksessa kauden 2024-2027 ja vuoden 2025 tulostavoitteista sekä resursseista. Ministeriön ja viraston johto sopivat erikseen hallituksen, ministereiden tai muista tulossopimukseen sisällyttämättä toimeksiannoista.

2 Yhteiskunnallinen vaikuttavuus

Sosiaali- ja terveysministeriön hallinnonalan yhteiset yhteiskunnalliset vaikuttavuustavoitteet ovat:

1. Turvaamme väestön hyvinvoinnin ja yhdenvertaisuuden kaikissa tilanteissa
2. Varmistamme vaikuttavat etuudet ja palvelut kestäväällä tavalla
3. Ehkäisemme ja vähennämme ihmisten eriarvoistumista
4. Edistämme sukupuolten tasa-arvon toteutumista
5. Parannamme elin- ja työympäristön terveyttä ja turvallisuutta

Koko hallinnonalan toiminnalla vaikutetaan näiden vaikuttavuustavoitteiden toteutumiseen. Sosiaali- ja terveystieteiden ministeriö vastaa vaikuttavuustavoitteiden seurannasta ja raportoinnista. Vaikuttavuustavoitteet ovat pidempiaikaisia tavoitteita.

Strategisten vaikuttavuustavoitteiden sisältö tarkentuu hallinnonalan yhteisissä tulostavoitteissa. Tulostavoitteista johdetaan lyhyen ajan (hallituskauden) tavoitteet sekä konkreettiset toimenpiteet vuosittain. Näistä muodostuu vaikutusketju vaikuttavuustavoitteista konkreettisiin toimenpiteisiin.

Sosiaaliturva-asioiden muutoksenhakulautakunta vaikuttaa osaltaan vaikuttavuustavoitteiden 1-3 toteutumiseen.

Sosiaaliturva-asioiden muutoksenhakulautakunnan (SAMU) tehtävänä on yksittäisten valitusasioiden ratkaiseminen, eli oikeusturvan tarjoaminen kansalaisille, jotka ovat tyytymättömiä ensimmäisen asteen päätöksentekijän antamaan päätökseen. Lisäksi lautakunnassa käsitellään lainvoimaisten päätösten poistohakemukset.

SAMU:n visiona on olla kansalaisten luottamusta nauttiva oikeusviranomainen, joka hyödyntää toiminnassaan ennakkoluulottomasti uuden tekniikan mukanaan tuomia mahdollisuuksia. SAMU:n strategiana on edistää muutoksenhakijoiden oikeusturvaa toimeentuloa koskevissa asioissa tuottamalla mahdollisimman nopeasti oikeita, yhdenmukaisia ja yksilöllisesti perusteltuja päätöksiä.

STM:n ohjaus perustuu hallitusohjelmaan, hallinnonalan strategiaan, julkisen talouden suunnitelmaan ja siihen sisältyvään valtiontalouden kehyspäätökseen.

SAMU tukee ministeriötä tehtäväalueensa EU- ja kansainvälisissä tehtävissä. SAMU osallistuu konserniviestinnän linjausten valmisteluun ja yhteisiksi sovittuihin viestinnän hankkeisiin. Strategisissa hankkeissa toteutetaan sukupuolivaikutusten arviointi.

3. Tulostavoitteet

	Toteuma 2023	Tavoite 2024	Arvio 2024	Tavoite 2025	Alustava tavoite 2026	Alustava tavoite 2027
Vireille tulleiden asioiden määrä kpl	42 746	43 000	48 000	45 000	42 000	40 000
Opintotutkintolautakunta kpl					3000	3000
Ratkaistut asiat kpl	40 712	43 000	40 000	46 000	46 000	46 000
Keskimääräinen käsittelyaika kk	7 kk	6 kk	7,5 kk	6 kk	6 kk	6 kk
Joulukuun käsittelyaika kk	7,2 kk	6 kk	6 kk	6 kk	6 kk	6 kk
Kanteluiden määrä %	4 kpl	Alle 10	Alle 10	Alle 10	Alle 10	Alle 10
Päätösten muutosaste vakuutusosoikeudessa %	7,2 %	Enintään 12 %	Enintään 12 %	Enintään 12 %	Enintään 12 %	Enintään 12 %
Viivästysmaksun määrääminen lautakunnasta johtuvasta syystä, vakuutusosoikeuden päätösten määrä	Vähäinen määrä	Vähäinen määrä	Vähäinen määrä	Vähäinen määrä	Vähäinen määrä	Vähäinen määrä
Toiminnan tuottavuus ratkaisuja henkilötyövuotta kohden	400	400	400	400	400	410
Toiminnan taloudellisuus, päätöksen hinta	230	225	225	225	225	225

Yhteiskunnallisen vaikuttavuuden tavoite:	
4. Edistämme sukupuolten tasa-arvon toteutumista	
Tulostavoite:	
4.4 Edistämme sukupuolten tasa-arvon toteutumista	
<i>Mittari:</i>	
<i>4.4.1 Sukupuolten tasa-arvon poikkihallinnollinen edistäminen</i>	
Tavoitetaso 2025-2027	Yhteiskunnallisesti ja viraston toiminnan kannalta merkittävien teemojen osalta tietotuotannossa ja raportoinnissa on erottelu ja analysointi sukupuolen mukaan.
Yhteiskunnallisen vaikuttavuuden tavoite:	
6. Viraston toiminnalliset tavoitteet	
Tulostavoite:	
6.1 Tuottavuus	
<i>Mittari:</i>	
<i>6.1.1 Tuottavuusohjelman valmistelu ja toimeenpano</i>	
Tavoitetaso 2025	Toimeenpano on käynnissä ja vuoden 2025 säästötavoitteet on toteutettu. Samun uusi toimitilaratkaisu tuottaa virastolle kustannussäästöä yli 500.000 euroa vuodessa. Uusi toimitilaratkaisu toteutuu loppuvuodesta 2025, josta alkaen kustannussäästö realisoituu.
Tavoitetaso 2026	Toimeenpano on käynnissä ja vuoden 2026 säästötavoitteet on toteutettu.
Tavoitetaso 2027	Tuottavuusohjelma on saatettu päätökseen ja vuoden 2027 tason tuottavuussäästöt on toteutettu
<i>Mittari:</i>	
<i>6.1.2 Opintotukilautakunnan yhdistäminen SAMU:n kanssa</i>	
Tavoitetaso 2025	Yt-menettelytavoite suunniteltu ja prosessit tehty yhdenmukaiseksi vuoteen 2026
Tavoitetaso 2026-2027	Opintotukilautakunnan yhdistämisen valmistelu jatkuu.
Tulostavoite:	
6.2 HR	
<i>Mittari:</i>	
<i>6.2.1 Vastuullinen toimintakulttuuri, joka perustuu yhteisiin arvoihin</i>	
Tavoitetaso 2025-2027	Edistetään muutoksenhakijoiden oikeusturvaa toimeentuloa koskevissa asioissa tuottamalla mahdollisimman nopeasti oikeita, yhdenmukaisia ja yksilöllisesti perusteltuja päätöksiä.
<i>Mittari:</i>	
<i>6.2.2 Ihmislähtöinen johtaminen, joka varmistaa myös tuottavuuden ja tuloksellisen toiminnan</i>	
Tavoitetaso 2025-2027	Hybridityön johtamisen kehittäminen. Valitaan vuosittainen kehittämiskohde.
<i>Mittari:</i>	
<i>6.2.3 Uudistuva henkilöstöpolitiikka, joka mahdollistaa onnistumisen</i>	
Tavoitetaso 2025-2027	Henkilöstökierto toteutettu relevanttien kumppaneiden kanssa

Tulostavoite: 6.4 Tiedonhallinta ja tietojohdaminen	
<i>Mittari:</i> <i>6.4.1 Tiedonhallinnan ja tietojohdamisen vahvistaminen</i>	
Tavoitetaso 2025	SAMU raportoi NIS2-direktiivin toimeenpanosta ja kyberturvallisuuden riskienhallinnan edistymisestä kolmannesvuosiseurannan yhteydessä
<i>Mittari:</i> <i>6.4.2 Muutoksenhaun yhteydessä huomattujen kehittämiskohteiden esille tuominen lakien valmistelua varten.</i>	
Tavoitetaso 2025 2027	Määritetään vuosittaiset tavoitteet.

4. Voimavarojen hallinta

Tulostavoitteet on asetettu siten, että ne on mahdollista saavuttaa käytettävissä olevalla rahoituksella. Virastolle on vuoden 2025 talousarviossa myönnetty 9 012 000 euroa.

TOIMINNAN RAHOITUS Viraston toimintamenomomentti (1000 euroa)	2023 Toteuma	2024 Arvio	2025 TA	2026 Kehys	2027 Kehys	2028 Kehys
Siirtynyt edelliseltä vuodelta	2 185	1 917	1 729	1 471	1 183	650
TA ja LTAt / kehys	9 105	9 237	9 012	9 012	8 767	8 762
Käytettävissä oleva rahoitus			10 741	10 483	9 950	9 412
Menot	9 373		9 270	9 300	9 300	9 300
Tulot						
Nettomenot		9 237	9 270	9 300	9 300	9 300
Siirtyy seuraavalle vuodelle	1 917	1 621	1 471	1 183	650	112

5. Voimassaolo, seuranta ja allekirjoitukset

Ministeriö ja virasto keskustelevat säännöllisesti toiminnasta ja tavoitteiden toteutumisesta. Virasto raportoi tavoitteiden toteutumisesta tilinpäätöksessä ja siihen kuuluvassa toimintakertomuksessa. Vuosiraportointiin sisällytetään sukupuolten tasa-arvoa ja yhdenvertaisuutta edistäneiden toimien raportointi. Tulossopimuksen toteutumista arvioidaan ministeriön antamassa tilinpäätöskannanotossa toimintavuotta seuraavan vuoden kesäkuussa. Vuoden aikana tulostavoitteiden toteutumista seurataan kolme kertaa vuodessa DigiTS-järjestelmässä:

- toukokuussa 1/3 seuranta tammi-huhtikuulta,
- syyskuussa 2/3-seuranta tammi-elokuulta sekä
- seuraavan vuoden tammikuussa 3/3-seuranta tammi-joulukuulta.

2/3-seurannan yhteydessä virasto laatii määrärahan riittävyttä koskevan raportin sekä arvion tulossopimuksen tavoitteiden toteutumisesta. Raportin tulee sisältää analyysi niistä toimintavuoden tavoitteista, joiden toteutuksessa on ongelmia, viivästyksiä tai muita seuraavan vuoden tulossopimuksen laatimiseen vaikuttavia tekijöitä. Ministeriö ohjeistaa seuranta- ja raportointia erikseen ja muussa mahdollisessa tulosarvioinnissa sekä osapuolten kesken sopimuskauden aikana.

Resurssien riittävyttä toimintavuonna seurataan lisätalousarvioehdotusten valmistelun yhteydessä.

Tulossopimuksen ja siinä asetettujen tulostavoitteiden arvioinnissa käytetään asteikkoa 1-5:

1. tulostavoitetta ei ole edistetty toimintavuonna
2. tulostavoite on osittain toteutunut
3. tulostavoite on toteutunut lähes tulossopimuksessa suunnitellun mukaisesti
4. tulostavoite on saavutettu tavoitteen mukaisesti ja
5. tulostavoite on saavutettu ja ylitetty huomattavasti.

Tavoitetason saavuttaminen oikeuttaa arvosanaan 4. Arvosana 5 edellyttää tavoitteen merkittävää ylitystä, joka tukee hallinnonalan strategiaa ja siitä on erityistä hyötyä strategian toteutuksessa.

Virasto julkaisee Valtiokonttorin antamassa määräajassa tavoite- ja toteumatietonsa Tutki hallintoa-järjestelmässä. Tulossopimus ja muut suunnittelun ja seurannan asiakirjat viedään omalle asiakirjasivulle.

Tulossopimuskauden kokonaisarviointi käynnistetään loppukaudesta. Ministeriö sopii erikseen arviointimenettelystä.

Tätä sopimusta on laadittu kaksi yhtäpitävää kappaletta, yksi kummallekin sopijapuolelle.

Helsingissä 20. päivänä joulukuuta 2024

Sanni Grahn-Laasonen, sosiaaliturvaministeri

Silja Romo, ylijohtaja

Veli-Mikko Niemi, kansliapäällikkö

6. Liitteet

Liite 1 hallinnonalan yhteiskunnalliset vaikuttavuusindikaattorit valtion talousarviossa 2025

	2023	2024	2025
VAIKUTTAVUUSTAVOITE	toteutuma	arvio	arvio
Turvaamme väestön hyvinvoinnin kaikissa tilanteissa			
Menetetyt elinvuodet (PYLL) ikävälillä 0—80 vuotta/100 000 asukasta			
— Yhteensä	5 750 ¹	5 800 ¹	5 820 ¹
— Miehet	7 480 ¹	7 500 ¹	7 520 ¹
— Naiset	3 970 ¹	4 000 ¹	4 000 ¹
Elämänlaatunsa (EuroHIS-8) hyväksi tuntevien osuus (%), 20—64-vuotiaat			
— Yhteensä	51,0 ¹	51,0 ¹	52,0 ¹
— Miehet	50,0 ¹	50,0 ¹	51,0 ¹
— Naiset	52,0 ¹	52,0 ¹	53,0 ¹
Kokee terveydentilansa keskinkertaiseksi tai huonoksi, % 8. ja 9. luokan oppilaista			
— Yhteensä	26,6	26,8 ¹	26,8 ¹
— Pojat	16,7	16,9 ¹	16,9 ¹
— Tytöt	36,1	36,7 ¹	36,7 ¹
Varmistamme vaikuttavat etuudet ja palvelut kestäväällä tavalla			
Perusterveydenhuollon avosairaanhoidon lääkärin kiireettömän käynnin odotusaika yli 7 pv. hoidon tarpeen arvioinnista, (%) toteutuneista käynneistä			
	47,5	47,0 ¹	47,0 ¹
Erikoissairaanhoidon yli 6 kk odottaneet 31.12./10 000 asukasta 1.10.—31.3. aikana lakisääteisen 3 kk:n kuluessa valmistuneet lastensuojelun palvelutarpeen arvioinnit, (%)			
	88,4	89,5 ¹	89,7 ¹
Ehkäisemme ja vähennämme ihmisten eriarvoistumista			
Syrjäytymisriskissä (ei työssä, ei opiskele, ei ole varusmiespalvelussa) olevat 18—24-vuotiaat, (%) vastaavan ikäisistä			
— Yhteensä	14,7 ¹	14,4 ¹	14,4 ¹
— Miehet	16,9 ¹	16,5 ¹	16,5 ¹
— Naiset	12,4 ¹	12,2 ¹	12,2 ¹
Toimeentulotukea pitkäaikaisesti saaneet kotitaloudet vuoden aikana (lkm)			
	78 345 ¹	80 500 ¹	82 500 ¹
Pitkittyneesti pienituloisten lasten lukumäärä asuntoväestössä Pitkäaikaistyöttömät, (lkm)			
— Yhteensä	90 608	93 000 ¹	93 000 ¹
— Miehet	54 476	56 000 ¹	56 000 ¹
— Naiset	36 132	37 000 ¹	37 000 ¹
Työkyvyttömyyseläkkeelle siirtyneet työeläkejärjestelmän kautta (lkm)			
— Yhteensä	17 705	17 700	17 700
— alle 35-v.	1 941	2 000 ¹	2 000 ¹
Edistämme sukupuolten tasa-arvon ja yhdenvertaisuuden toteutumista			
Palkansaajien säännöllisen työajan kuukausiansioiden ero sukupuolittain ²			
	15,6	15,3 ¹	15,3 ¹
Isien osuus (%) kaikista korvatuista vanhempainpäivärahopäivistä			
	13,5	15,6 ¹	16,5 ¹
Kunnilla on voimassaoleva suunnitelma sukupuolten tasa-arvon sekä yhdenvertaisuuden edistämiseksi, (%)			
	60	62 ¹	65 ¹
Parannamme elin- ja työympäristön terveyttä ja turvallisuutta			
Tapaturmiin ja väkivaltaan kuolleet			
— Yhteensä	3 260 ¹	3 250 ¹	3 240 ¹
— Miehet	2 140 ¹	2 130 ¹	2 130 ¹
— Naiset	1 120 ¹	1 120 ¹	1 110 ¹
Työpaikkatapaturmataajuus			
	25,5	26,0 ¹	26,0 ¹

	2023	2024	2025
VAIKUTTAVUUSTAVOITE	toteutuma	arvio	arvio
Uhkailun ja väkivallan kohteeksi joutuneet sukupuolen ja iän mukaan			
— Yhteensä	17,5 ¹	18,0 ¹	18,5 ¹
— Miehet	15,5 ¹	15,5 ¹	15,5 ¹
— Naiset	19,5 ¹	20,5 ¹	21,0 ¹

1) Arvio, sillä vahvistettu toteutuma ei ole tietokannasta vielä saatavilla.

2) Indikaattorin tulkinta: Naiset tienaavat keskimäärin 84,4 % miesten vastaavasta palkasta.

Lähteet: Terveyden ja hyvinvoinninlaitos/Sotkanet, Tilastokeskus, Kela, Eläketurvakeskus, Tapaturmavakuutuskeskus, TEA-viisari ja Kriminologian ja oikeuspolitiikan instituutti (Kansallisen rikosuhritutkimuksen tuloksia 51/2022).

Liite 2 erittely henkilöstöstä

Henkilötyövuosierittely	2022 toteuma	2023 toteuma	2024 arvio	2025 suunnitelma
Henkilötyövuodet yhteensä, josta		101,7	103	102
- maksullinen toiminta				
- yhteisrahoitteinen toiminta				

VN/35693/2024-STM-1

Seuraavat henkilöt ovat allekirjoittaneet tämän asiakirjan sähköisesti /

Följande personer har undertecknat denna handling elektroniskt /

This document has been signed electronically by the following persons: